

ת"פ 19199/03/15 - מדינת ישראל נגד חיה בן-יוסף, דוד בן-יוסף

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 19199-03-15 מדינת ישראל נ' בן-יוסף ואח'

בפני כב' השופטת רמה לאופר חסון, שופטת בכירה
מאשימה
נגד
נאשמים
1. חיה בן-יוסף
2. דוד בן-יוסף

החלטה

נגד הנאשמת ואדם נוסף, הוגש בתאריך **09.03.2015** על ידי לשכת התביעות המשטרית- זבולון, כתב אישום, המייחס לנאשמת, בין היתר, עבירה של גניבה בידי עובד ממעבידו, עבירה לפי סעיף 391 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

בדין שהתקיים בפני ביום **07.10.2015** בטרם המענה לכתב האישום, טען ב"כ הנאשמת, כי יש להורות על ביטול כתב האישום, מאחר והטיפול בעבירה הינו בסמכות הפרקליטות וכתב האישום הוגש על ידי התביעה המשטרית.

בתגובה, העבירה התביעה המשטרית אל ב"כ הנאשמת מסמך "החלטה בפל"א" מיום 18.06.2014- מטעם הפרקליטות, המורה על העברת הטיפול בתיק החקירה לתביעה המשטרית מהטעם, שמדובר בעבירה של "גניבה בידי עובד- חלק ב' פריט 12 לתוספת ועבירות נלוות (זיוף) כרוכות ושלוכות".

ב"כ הנאשמת הגיב בכתב, לתיק בית המשפט, על מסמך החלטה זה של הפרקליטות וטען, כי אמנם קיימת סמכות להעברת טיפול בתיק חקירה מהפרקליטות לתביעה וזאת, לאחר שפרקליט מחוז קובע, כי המדובר בעבירה נלוות או כרוכה לעבירה אחרת שבסמכות התביעה, אך לדבריו אין זה המקרה שלפנינו שכן, העבירה האמורה - עבירת הגניבה בידי עובד- היא עיקר כתב האישום ולא עבירה נלווית או כרוכה לעבירות האחרות.

זאת ועוד, טען ב"כ הנאשמת כי, סמכות התביעה המשטרית לטפל בעבירה של גניבה בידי עובד ממעבידו מוגבלת לגניבה ממעביד עד סכום של 50,000 ₪.

בעקבות הטענות שהועלו, בתאריך **05.11.2015** הגישה המאשימה כתב אישום מתוקן ובו המירה את הוראת החיקוק

של גניבה בידי עובד ממעבדו לעבירת גניבה, בהתאם לסעיף 384 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 **כאשר עובדות כתב האישום המקורי, לרבות הנסיבות לפיהן הנאשמת היתה עובדת אצל המתלוננת וביצעה העבירות במסגרת עבודתה וכן סכום הגניבה, לא שונו.**

כך שלמעשה, עובדות כתב האישום המתוקן, כפי שצויינו בכתב האישום המקורי, נותרו בעינן.

ב"כ הנאשמת עמד על טענותיו, גם ביחס לכתב האישום המתוקן ועתר כאמור, לביטול כתב האישום.

המאשימה ביקשה לדחות טענות הסניגור, תוך שהיא מציינת, כי על פי הוראות סעיף 60(ד) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ), מוסמך פרקליט מחוז להעביר את הטיפול בעבירת גניבה בידי עובד ממעבדו לידי התביעה המשטרתית ואישור, כאמור, נמצא בתיק החקירה.

זאת ועוד, טענה המאשימה, כי סעיף 60(ו) לחסד"פ קובע כי: **"טיפול בחומר חקירה בידי פרקליט או בידי תובע משטרה שלא על פי חלוקת הטיפול הקבועה בסעיף זה, אין בו כשלעצמו כדי לפסול הליך פלילי, ובלבד שלא נגרם לנאשם אי-צדק"**.

עוד טען ב"כ המאשימה, כי בתיקון כתב האישום, יש משום הקלה עם הנאשמת, משום שהוראת החיקוק הומרה מעבירה של גניבה בידי עובד לעבירה של גניבה ועל כן, לא יכולה לעלות, לטענתו, במקרה שלפנינו, טענה כי בעצם העברת הטיפול בתיק לשלוחת התביעות וניהול ההליך על ידי תובע משטרה, יגרם לנאשם אי-צדק.

בדיון שהתקיים במעמד הצדדים בתאריך **17.11.2015** הורתי לפרקליטות להגיב עניינית לטענות הסניגור.

בתאריך **29.11.2015** התקבלה תגובת הפרקליטות, בה חזרה על האמור בסעיף 60 (ו) לחסד"פ, לפיו לא נגרם לנאשמת אי צדק בהעברת הטיפול לתביעה המשטרתית, מה גם שהתביעה המשטרתית מוסמכת לטפל ומטפלת בעבירות של גניבה ממעביד אמנם, עד סכום של 50,000 ₪, אך, לטענת הפרקליטות, תיקון כתב האישום מקל עם הנאשמת, כך שלשיטתם אין כל מקום להורות על ביטול כתב האישום.

קיימתי דיון במעמד הצדדים בתאריך **25.01.2016** במהלכו טען הסניגור, כי תיקון הוראת החיקוק מחד אך מנגד, הותרת עובדות כתב האישום שהופיעו בכתב האישום המקורי על כנן, לרבות הנסיבות לפיהן הגניבה בוצעה בהיות הנאשמת עובדת אצל המתלוננת, מותירות הנאשמת חשופה לסכנת הרשעה בעבירה של גניבה ממעביד. מכוח סמכותו של בית המשפט להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו בפניו אף אם עובדות אלה לא נטענו בכתב האישום ולא כל שכן כשנטענו, זאת מכוח סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי.

עוד ביקש הסניגור לקבל לידיו מסמכים- רשימת כל כתבי האישום שהוגשו בישראל ב-3 שנים האחרונות באחת העבירות

המנויות בכתב האישום שבפני, לרבות בעבירה של גניבה ממעביד בסכום שעולה על 50000 ש"ח וזאת בחלוקה לפי הגורם אשר הגיש את כתב האישום, לרבות העתקי כתבי האישום ונימוקי החלטות הפרקליטות להעברת הטיפול מהם ללשכת התביעות המשטרית וזאת, מכח סעיף 108 לחסד"פ.

טוען הסניגור, כי קבלת המסמכים דרושה למען תהא בפני בית המשפט תמונה מלאה על התנהלות הפרקליטות בחלוקת הטיפול בחומר חקירה בין הפרקליטות לתביעה המשטרית.

המסגרת המשפטית:

ביום 17.11.2010 נכנס לתוקפו תיקון 62 לחסד"פ, אשר מסדיר את חלוקת העבודה בטיפול בתיקים הפליליים בין התביעה המשטרית ובין הפרקליטות.

סעיף החוק הרלוונטי לענייננו הוא סעיף 60(ב) לחסד"פ אשר קובע כדלקמן:

"חומר שהושג בחקירה בעבירת פשע, למעט עבירות כאמור בסעיפים קטנים (ג) ו- (ד), או בעבירת עוון המנויה בחלק א' לתוספת הראשונה א', תעבירו המשטרה לפרקליט מחוז לטיפולו של פרקליט."

מדברי ההסבר להצעת חוק סדר הדין הפלילי (חלוקת הטיפול בחומר חקירה בין הפרקליטות לתביעה המשטרית) (תיקון מס' 64), התש"ע 2010 (הצעת חוק הממשלה - 500, ב' בניסן התש"ע - 2010, עמ' 976) עולה, כי תחומי הטיפול בין שני הגופים נקבע על פי:

"... היתרון היחסי של כל גוף, היינו - תיקים מורכבים, רגישים או בעלי חומרה מיוחדת יטופלו בידי הפרקליטות ואילו תיקים קלים ומהירים לבירור, בעבירות שאינן בעלות חומרה מיוחדת או מורכבות מיוחדת, או בסוגי עבירות שהתביעה המשטרית התמחתה בטיפול בהם יטופלו בידי התביעה המשטרית."

בסעיף 60 לחסד"פ נקבעה חלוקת תיקים בין הפרקליטות לבין התביעה המשטרית, כפי שמפורט בתוספת לסעיף זה.

חלוקה זו אינה מוחלטת ופרקליט מחוז מוסמך, בהתאם לשיקול דעת **מובנה** שניתן לו, להורות להעביר תיק שבסמכות טיפול של הפרקליטות לטיפול התביעה המשטרית ולהורות להעביר לטיפול הפרקליטות תיק שהוא בסמכות הטיפול של התביעה המשטרית.

אחד הנימוקים שפרקליט מחוז רשאי להורות על העברת טיפול בחומר חקירה לתביעה המשטרית הוא חוסר מורכבות ראייתית.

כמו כן, מכח סעיף (4) לחלק ג' לתוספת נדרש, כי יחד עם העבירות שבסמכות הפרקליטות נחקרה גם עבירה שבסמכות טיפול של לשכת תביעות משטרתית- עבירה "שכרוכה ושלובה" ביתר העבירות וזאת, כאשר פרקליט המחוז מצא, כי בנסיבות העניין, העבירה שבטיפול התביעה המשטרתית היא העבירה המרכזית.

ראה כלשון סעיף (4) לחלק ג' לתוספת הקובע:

"עבירה אחרת שבטיפול פרקליט ואינה בסמכותו הייחודית של בית משפט מחוזי, שנחקרה יחד עם עבירה שבטיפול תובע משטרתית והיא כרוכה ושלובה בה, ואשר פרקליט מחוז מצא כי בנסיבות העניין, העבירה שבטיפול התובע המשטרתית היא העבירה המרכזית".

מכאן, כי סעיף 4 מעניק שיקול דעת לפרקליט מחוז, להעביר הטיפול בגין עבירת פשע שבסמכות בית משפט שלום לטיפול התביעה המשטרתית, שעה שמדובר בעבירה שהיא עבירה נלווית לעבירה שהינה ממילא בסמכות התביעה המשטרתית, וכאשר העבירה שבסמכות התובע המשטרתית הינה העבירה המרכזית בנסיבות העניין.

לשיקול דעת זה של הפרקליטות ישנה השלכה על זכויותיהם של נאשמים העומדים לדין, ומכאן חשיבותו.

עיון במסמך ההחלטה של הפרקליטות המורה על העברת הטיפול בתיק החקירה לתביעה המשטרתית מעלה כאמור, כי ההחלטה לגבי העברת הטיפול בתיק, מתבססת על הנימוק:

"גניבה בידי עובד- חלק ב' פריט 12 לתוספת ועבירות נלוות (זיוף)כרוכות ושלובות".

עיון בכתב האישום מעלה, כי לא כך הדבר.

העבירה המרכזית, העיקרית, הינה עבירת הגניבה ממעביד וכל יתר העבירות הינן נלוות וכרוכות לה ולא ההיפך.

זאת ועוד, פריט 12 בחלק ב' מתיר העברת הטיפול בתיק חקירה בעבירה של גניבה בידי עובד, מהפרקליטות לתביעה המשטרתית, כאשר ערך הגניבה הינו עד סכום של 50,000 ₪.

עיון בכתב האישום מעלה, כי סכום הגניבה הינו מעל 100,000 ₪.

לפיכך, אני קובעת, כי העברת הטיפול בתיק החקירה בעניינה של הנאשמת, נעשתה, מלכתחילה - בחוסר סמכות ובניגוד לדין ותיקון כתב האישום, כפי שתוקן ובנסיבות התיק הקונקרטי שבפני, אין בו כדי לרפא את הפגם באופן שאינו פוגע בתחושת הצדק.

סעיף 60(ו) לחסד"פ אמנם קובע, כי אין להורות על בטלותו של הליך פלילי אך בשל העובדה כי חומר חקירה בתיק מסוים טופל על ידי מי שאינו מוסמך לעשות כן.

המאשימה הפנתה בעניין זה לבש"פ 9195/10 עופר קובר נ' מדינת ישראל, שם קבע כב' השופט הנדל כי :

" אין בו לכשעצמו כדי לפסול הליך פלילי. . . הפגם בזיהוי של מגיש כתב האישום אינו מביא מכוחו הוא לפסילת ההליך... אי הקפדה בחלוקה אינה מביאה לפסילת ההליך... החלוקה בין הגופים הינה עניין פנימי - מנהלי וארגוני"

עם זאת, הוסיף כב' השופט הנדל כדלקמן:

"נניח ואינני קובע עמדה שיש להבין את סעיף 60(ו) באופן המעניק לבית המשפט שיקול דעת אם להורות על פסילת ההליך, אם לאו. מצב משפטי זה ידרוש בחינת התיק הקונקרטי".

הפסיקה קבעה, כי בעת שנאשם מבקש לתקוף את שיקול הדעת המנהלי שהופעל בעת קבלת ההחלטה להגיש כנגדו כתב אישום, עליו לעשות זאת בפני הערכאה הדיונית שבפניה הוגש כתב האישום.

ראה:

בג"צ 9131/05 ניר עם כהן יעקב אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה [פורסם בנבו] (6.2.06);

בג"צ 5824/12 בן יעקב נ' ועדת הכופר שליד רשות המיסים [פורסם בנבו] (13.11.12).

בית המשפט אינו שם עצמו במקום הרשות המנהלית ואינו מחליף את שיקול דעתה בשיקול דעתו כי אם, בוחן, אם ההחלטה המנהלית ניתנה כדין, במסגרת הסמכות, אם היא מצויה במתחם הסבירות ואם אינה לוקה בחוסר מידתיות או בשיקולים זרים.

פעולה מנהלית שנעשתה בחוסר סמכות, היא פעולה בטלה.

תורת "הבטלות היחסית" אומצה בשיטת המשפט שלנו ומכאן, שגם כאשר קיים פגם בהחלטה המנהלית, אין ההפרה גוררת בהכרח בטלות ההחלטה המנהלית מדעיקרא, וכל מקרה יבחן לגופו, על פי נסיבותיו המיוחדות.

בנסיבות המקרה שבפני, משתוקן כתב האישום כפי שתוקן, רק ביחס להוראת החיקוק של גניבה ממעביד ולמעשה, עובדות כתב האישום המקורי נותרו על כנן, לרבות הנסיבה שהנאשמת ביצעה העבירה בהיותה עובדת אצל המתלוננת.

יש לראות בכך בבחינת "אותה גברת בשינוי אדרת".

כך, שלמעשה, מעל ראשה של הנאשמת ולמרות תיקון הוראת החיקוק, מרחף החשש מפני הרשעה בעבירה המקורית-עבירת הגניבה ממעביד וזאת, מכח סמכותו של בית המשפט להרשיע בעבירה שאינה כלולה בהוראת החיקוק שבכתב האישום, אך נתגלתה מן העובדות שהוכחו ואף אם המאשימה לא בקשה זאת כך הוא כשעובדות אלה לא נטענו בכתב האישום וכל שכן כשנטענו.

לפיכך אני סבורה, כי בנסיבותיו של תיק זה, יש מקום והצדקה להורות על ביטול כתב האישום המתוקן הכולל את כתב האישום שהוגש, מלכתחילה, בחוסר סמכות וכאשר התיקון שנעשה בו, כפי שנעשה, אינו אלא תיקון "קוסמטי", למראית עין.

לפיכך, אני מבטלת כתב האישום נשוא תיק פ 19199-03-15.

משכך, מתייתר הצורך להחליט בבקשת הסנגור להמצאת מסמכים, מכח סעיף 108 לחסד"פ.

יובהר, כי ביטול כתב האישום הינו **ביחס לשני הנאשמים**, ובטרם בוצעה הקראה בתיק.

מצאתי לנכון לבטל כתב האישום כנגד הנאשם 2, גם כן בטרם הקראה, בשים לב למעשיהם השלובים זה בזה של שני הנאשמים ומטעמי יעילות וכדי שלא יהא צורך לשמוע באופן כפול את הראיות נשוא כתב האישום ביחס לכל נאשם בנפרד.

למאשימה שמורה הזכות להגיש כתב אישום חדש, בעבירות שתמצא לנכון ועל ידי פרקליט מוסמך.

מזכירות בית המשפט תשלח העתק מהחלטתי זו לצדדים ותבטל ישיבת 10.03.2016 אשר נקבעה בתיק.

ניתנה היום, כ"ח שבט תשע"ו, 07 פברואר 2016, בהעדר הצדדים.